

Föreskrift om reglering av terrängkörning inom Semisjaur-Njarg Sameby höst/vinter

Ärendenr 2020/560

Förslag till beslut och motivering om föreskrift

Arjeplogs kommun beslutar med stöd av 3 § terrängkörningslagen (1975:1313) och 15 § terrängkörningsförordningen (1978:594) om förbud för körning med terrängmotorfordon på området angivet på karta enligt bilaga 1.

Syftet med föreskriften är att tillgodose rennäringens behov av ostört bete under hösten och vintern. Beslut om datum för ikraftträdande fattas efter begäran om verkställighet av samebyn och upphävs när renarna flyttas till vinterbetesområden.

Begäran om verkställighet och upphävande ska inlämnas till kommunen senast fem (5) arbetsdagar före verkställighets- och upphävandedatum. Delegationsbeslut om verkställighet fattas av kommunstyrelsens ordförande och kungörs på kommunens offentliga anslagstavla och under kommunala föreskrifter på www.arjeplog.se samt via e-post till lokala aktörer. Beslut om upphävande kungörs på samma vis som verkställighetsbeslut.

Som vägledande datum infaller föreskriften normalfallet vid nedan angivna datum. Dessa datum är **inget ikraftträdande datum utan en vägledning** som både kan flyttas framåt och bakåt i tiden beroende på väder-, flytt- och betesförhållanden.

Område 1 Båno, normalfallet årligen från 16 november till 24 december

Område 2 Tjardtjåk, normalfallet årligen från 16 november till 11 januari

Område 3 Pieljekaise, normalfallet årligen från 16 november till 11 januari

Undantag från föreskriften

1 Föreskrifterna gäller inte för de undantag som framgår av 1 § första stycket och andra stycket punkt 1-6 terrängkörningsförordningen (1978:594).

2 Undantag ger Ortsbor rätt att färdas kortaste väg till och från sitt fritidshus om fastigheten är belägen inom förbudsområdet

Ytterligare undantag kan prövas genom ansökan om dispens. Det kan exempelvis gälla Ortsbor eller andra med särskild rätt på statens mark inom förbudsområdena. Som Ortsbo betraktas person folkbokförd ovan odlingsgränsen inom Arjeplog kommun. I en ansökan om dispens ska syftet och färdvägen beskrivas för bedömning av hur aktiviteten förhåller sig till renskötseln som är motivet till förbudet.

Beslutet gäller även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Semisjaur-Njarg sameby inkom 2020-10-12 med ansökan om skoterförbud på delar inom samebyns marker från och med 16 november 2020 fram till 11 januari 2021, alternativt det datum då samebyns renar lämnat fjällen för vidare transport till kusten.

Samebyn anför:

”Samebyn har under ett flertal år kunnat se en utveckling där skotertrafiken i fjällvärlden börjar tidigare och tidigare för varje år. Detta med anledning av det stora

antalet skottrar som finns dels inom kommunen men även i intilliggande kommuner samt Norge. Vidare så har samebyn ett stort antal turistanläggningar där en betydande del av gästerna äger och kör skoter.

Ytterligare en anledning är att samebyns betesmarker är extremt lättåtkomliga i och med att riksväg 95 sträcker sig i öst-västlig riktning genom samebyn. Dom som vill köra skoter på första snön kan lasta av skotrarna direkt på högfjällen om man så vill. Vidare så har utvecklingen av skottrar gjort att inte ens lös och djup snö hindrar utan det blir snarare en lockelse att köra i dalgångarna upp mot fjällen under en hel dag varmed renarna som då betar i närheten störs bort.

Detta har fått som följd att samebyns betesmarker inom en mil eller mer från riksväg 95 inte går att nyttja i den utsträckning som vi behöver. Renarna är under hösten skygga och tål inte den störning som den fria skotertrafiken ger upphov till. Renarna lämnar dom vägnära områdena och samebyn tappar värdefulla betesdygn. I tillägg så leder även den störning som den fria skotertrafiken ger upphov till att renarna skingras och i värsta fall blir kvar i fjällen hela vintern vilket inte är ett bra alternativ.

Så fort som det blir lite snö på marken och isarna bär på sjöarna så börjar samebyn samla renarna från dom västra fjällen och styr dom under bete österut men denna process är beroende av ett stort antal faktorer så som väder och vind med mera men ytterst tillgång till bete och betesro. Det sistnämnda är idag inte möjligt i dom vägnära områdena utan ett skoterförbud.

Vi inser att turismen och det fria friluftslivet behöver någonstans att vara och därför begränsar vi vår ansökan till ett absolut minimum av areal och de områden som inte berörs av vår ansökan är fortfarande fria att köra på men vi måste få en begränsning av den fria skotertrafiken för att vi ska kunna bedriva vår verksamhet.

Vi ansöker därför om skoterförbud från och med 16 november 2020 fram till 11 januari 2021 (alt det datum då samebyns renar lämnat fjällen för vidare transport till kusten)".

Samrådsförfarande

Förslag till beslut har enligt 16§ Terrängkörningsförordningen remitterats till Länsstyrelsen och Semisjaur-Njarg sameby, besöksnäringen via Silvervägens fjällområdes näringsförening, Vuoggatjålme, Argentis och lokala representanter för Swedish Lapland Visitors Board.

Yttrande Länsstyrelsen

"Länsstyrelsen anser att Semisjaur-Njargs ansökan är väl avvägd vad gäller tid och geografisk omfattning för att tillmötesgå renarnas behov av betesro. Länsstyrelsen tillstyrker ansökan och kommunens förslag till föreskrift om reglering av terrängkörning inom Semisjaur-Njarg. Förslaget innehåller undantag från förbudet för att inte innebära onödigt hinder för körning som är till nytta för Ortsbefolkningen eller som behövs för yrkesutövning eller annat nyttigt ändamål"

Yttrande från privatperson

En privatperson har kontaktat kommunen och frågat varför höst/vinterregleringen inte medger skoterleder i regleringsområdena. Under samrådsmöte med sameby och näringsrepresentanter anför samebyn att renarna under hösten är störningskänsliga för terrängfordon. Under våren är de mer van terrängfordon och då tillrättaläggs det för skoterleder, men detta undviks under hösten för att inte skingra renarna inför flytt till vinterbetesland. Skingrade renhjordar skulle kunna innebära att samlingen av renarna tar längre tid och att skoterförbudet måste förlängas.

Samrådsträff med kommunen, berörda näringar och samebyn.

Samrådsträff har genomförts och under träffen genomgicks tidigare utskickat förslag till reglering, föreslagna ändringar under samrådsträff är inkorporerade i detta beslut. Vid samrådsträffen beslutades det bl.a. att skoterförbudet skulle bli ett återkommande tillfälligt skoterförbud enligt ovan beskrivit, även diskussion fördes angående slutdatum. Det åiterrapporterades också att vårsäsongen 2020 har gått väldigt bra överlag, inga incidenter rapporterats samt att skoterförare skött sig väldigt bra.

Bedömning och motivering av föreskriften

Varje höst/vinter sker förflyttning av renar från sommarbetesområdena. Tidpunkten beroende av väder- och betessituationen. Förflyttning kan därför ske efter snabba beslut av renskötarna. För att förflyttningen av renar ska kunna göras och renarna få tillgång till områden med betesro och inte skingras, krävs att detta får ske utan störning från trafik med snöskoter. Kommunen bedömer det därför befogat med reglering genom en föreskrift om förbud för skoterkörning enligt samebyns förslag. Den bör gälla tillsvidare så att samebyn inte årligen behöver bevaka att ansökan inlämnas.

Genom att föreskriften utformas med verkställighetsbeslut kan områden hållas öppna till dess renar är eller kommer att uppehålla sig inom området inom några dagar. Samt att avlysning av hela eller delar av förbudsområdet sker så snart samebyn meddelar och det kommuniceras snarast med lokala aktörer som berörs via e-post och via kommunens hemsida. Begäran om verkställighet ska inlämnas till kommunen senast fem (5) arbetsdagar före verkställighetsdatum. Detta för att kommunen ska hinna besluta, kungöra och nå ut med information om förbudet. Som vägledande riktlinje gäller för ett normalår ett ikraftträdande den 16 november.

Denna modell med verkställighetsbeslut bedöms tillmötesgå behovet av att kombinera åtgärder för minskade störningar i renskötseln med önskan från besöksnäring och boende i området att kunna färdas med snöskoter i så stor utsträckning som möjligt. Kommunens bedömning är att modellen fungerat tillfredställande de senaste åren. En delegation till kommunstyrelsens ordförande medför att beslut om verkställighet kan fattas snabbt.

För att inte onödigtvis hindra körning till gagn för ortsbefolkningen beviljas undantag ortsbors rätt att färdas kortaste väg till och från sitt fritidshus inom förbudsområdet. Övriga ansökningar om dispens från ortsbor eller andra ska handläggas skyndsamt med hänvisning till 3 § terrängkörningslagen och remitteras till berörd sameby. I en ansökan om dispens måste syftet med färd inom förbudsområdet beskrivas för bedömning av hur aktiviteten förhåller sig till renskötseln som är motivet till förbudet. Som ortsbobetraktas person folkbokförd ovan odlingsgräns inom Arjeplog kommun.

Bestämmelse som beslutet grundar sig på

Enligt 3§ terrängkörningslagen (1975:1313/2018:436) får kommunen meddela föreskrifter för körning om den kan medföra olägenhet ur exempelvis naturvårdssynpunkt. Vid meddelande av föreskrift ska körning som är till gagn för ortsbefolkningen eller som behövs för yrkesutövning eller annat nyttigt ändamål inte onödigtvis hindras.

Enligt 15 § Terrängkörningsförordningen får en kommun, efter att ha gett länsstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om förbud mot eller begränsningar för sådan körning i terräng med motordrivet fordon som i annat fall än som avses i 1 § terrängkörningslagen (1975:1313) kan medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt. Sådana föreskrifter får endast avse områden i kommunen och får inte innebära något onödigt hinder för körning som är till nytta för

ortsbefolkningen eller som behövs för yrkesutövning eller annat nyttigt ändamål. Ett beslut att meddela sådana föreskrifter ska delges markägaren. En kopia av beslutet ska snarast skickas till länsstyrelsen (2018:1609).

Terrängkörningsförordningen 21 b § (2018:552) hänvisar till att bestämmelser om kungörande och tillgängliggörande av kommunala föreskrifter finns i 8 kap. 13 § kommunallagen (2017:725). Enligt den ska kommunala föreskrifter kungöras genom att det på kommunen anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna justerats. Föreskrifterna ska finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens webbplats, samlade i kommunens författningssamling eller på annat sätt.

Kommunstyrelsen har enligt reviderad delegeringsordning 2019-06-10 § 68 delegerat till kommunstyrelsens ordförande att besluta om föreskrifter eller förbud för körning i terräng med motordrivet fordon om den kan medföra olägenhet ur naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt enligt 3§ terrängkörningslagen (1975:113) Handläggningen ska i tillämpliga delar följa Naturvårdsverkets handbok 2005:1. Enligt dessa bör med olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt avses bl. a negativ påverkan på vegetation, djurliv, friluftsliv, rennäring eller annat allmänt intresse. Föreskrifter för ett visst område kan ange att terrängkörning endast får ske efter vissa angivna leder eller endast viss tid på dygnet. Föreskrifter kan ange förbud mot terrängkörning.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Karta

Bilaga 2 Hur beslutet överklagas

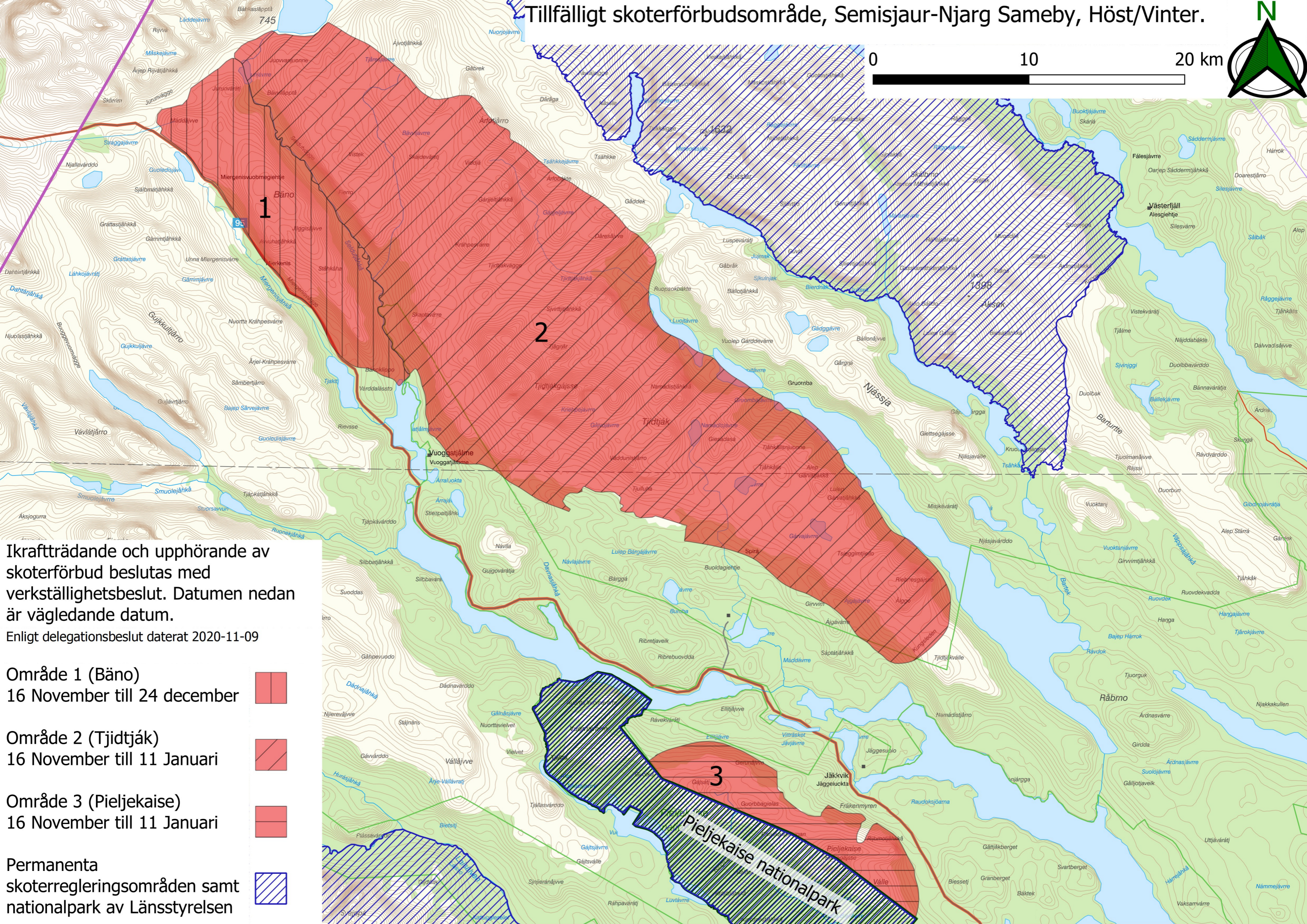
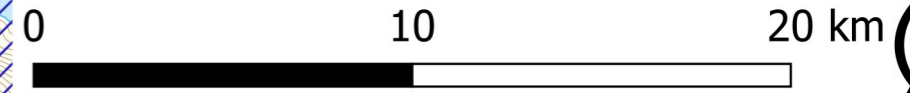
Isak Utsi

Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till

Argentis	Polisen
Bäverholmens Vårdshus	Sandvikens Fjällgård
Camp Polcirkeln	Semisjaur-Njarg Sameby
Erland Dahlbergs Turism	Silvrevägens Fjällområdes Näringsförening
Fastighetsverket	Swedish Lappland visitors Board (lokal)
Jäckviks skoterförening	Tjärnbergs skoterklubb
Jäckvik Fjällcenter	Turistservice Adolfström
Länsstyrelsen Norrbotten	Vuoggačjålme
Mavas stugby	Vuonatjvikens Stugby
Miekak	Örnvik samfällighetsförening
Naturvårdsverket	Övre Laisdalens Turism/Camp Gauto
Polcirkeln skoterklubb	

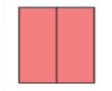
Tillfälligt skoterförbudsområde, Semisjaur-Njarg Sameby, Höst/Vinter.

Ikraftträdande och upphörande av skoterförbud beslutas med verkställighetsbeslut. Datumerna nedan är vägledande datum.

Enligt delegationsbeslut daterat 2020-11-09

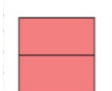
Område 1 (Bäno)
16 November till 24 december

Område 2 (Tjiddtjåk)
16 November till 11 Januari

Område 3 (Pieljekaise)
16 November till 11 Januari

Permanenta skoterregleringsområden samt nationalpark av Länsstyrelsen

